

Aspekty prawne cyberprzemocy

---

nadkom. Agnieszka Guza

Wydział Prewencji KWP zs. w Radomiu

Definicja i zastosowanie Internetu

- Internet (ang. [International network](#)) globalna, międzynarodowa sieć komputerowa, logicznie połączona w jednorodną sieć adresową opartą na protokole IP (ang. Internet Protocol). Dostarcza lub wykorzystuje usługi wyższego poziomu oparte na telekomunikacji i związanej z nią infrastrukturze.
  - Komunikacja...
  - Zdobywanie informacji...
  - Rozrywka...
-

Zagrożenia

związane z treściami internetowymi

- Treści nieodpowiednie dla określonych grup wiekowych.
  - Treści zawierające przemoc.
  - Treści niezgodne z prawem: rasizm, pornografia dziecięca.
  - Treści niezgodne z prawdą.
  - Treści zachęcające do autoagresji (samobójstwa, sekty, samookalecznia, anoreksja).
  - Naruszanie praw człowieka.
  - Nieadekwatna reklama i działania marketingowe skierowane do dzieci.
  - Utrwalanie i przenoszenie danych.
  - Naruszanie praw autorskich.
-

Zagrożenia związane z **kontaktowaniem się** przez Internet

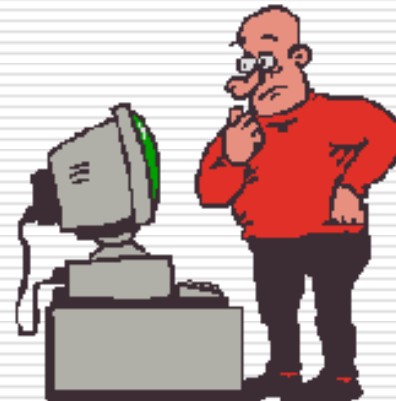

- Uzależnienie od Internetu.
  - Kradzież tożsamości (np. nazwy użytkownika, hasła).
  - Utrata pieniędzy (wyłudzenie danych bankowych – kod PIN, haseł jednorazowych).
  - Oszustwa handlowe.
  - Grooming- uwodzenie dzieci za pośrednictwem Internetu.
  - Cyberprzemoc.**
  - Ujawnianie prywatnych informacji i pozyskiwanie danych z profili internetowych.
-

Definicja

- **Cyberprzemoc** to inaczej przemoc z użyciem mediów elektronicznych (technologii informacyjnych i komunikacyjnych), tj. przede wszystkim **Internetu** i **telefonów komórkowych**.

Charakterystyka cyberprzemocy

Formy cyberprzemocy

- wyzywanie, nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci,
- publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci,
- robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody,
- podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść.

Miejsca „występowania”

- poczta elektroniczna,
  - czaty i komunikatory,
  - strony internetowe,
  - blogi,
  - serwisy społecznościowe,
  - grupy i fora dyskusyjne,
  - SMS i MMS.
-

Kogo dotyczy i czy jest groźna dla innych?

Problem ten dotyczy przede wszystkim **dzieci i młodzieży**.
W Polsce doświadczą go **ponad połowa** młodych internautów !!!

Cyberprzemoc często powoduje u ofiar **irytację, strach, lęk i zawstydzenie**. Nastoletni internauci rzadko informują najbliższe otoczenie o swoich problemach. Jeżeli szukają pomocy, to głównie u rówieśników. **Rodzice i pedagodzy rzadko dowiadują się o takich sytuacjach.**

spot_stop_cyberprzemocy.mpg

Dlaczego młodzi ludzie czują się bezpieczni dopuszczając się czynów zabronionych w Sieci?

- Zamiarem internetowych chuliganów jest m.in. ośmieszenie czy obrażenie konkretnej osoby lub grupy ludzi czy nawet całych społeczności, wynikające z **poczucia anonimowości** lub **bezkarności sprawców**.

Jak to jest z tą **anonimowością**...

- Dowody elektroniczne mogą przybierać różnorakie formy np. mogą to być e-maile, sms-y, billingi telefoniczne, pliki tekstowe, graficzne, dźwiękowe.
  - Równie szeroki jest krąg miejsc, w których można je odnaleźć. Może to być system telekomunikacji, serwery dostawców usług internetowych, komputery służbowe lub domowe, telefony komórkowe, serwery proxy w firmie i wiele innych miejsc.
  - **IP** (adres protokołu internetowego) - **pomaga określić podłączone urządzenie i jego użytkownika** (zarówno **konkretny komputer** jak i **telefon komórkowy**).
-

(BEZ) KARNOŚĆ

- ❑ Cyberprzemoc **nie jest czynem zabronionym stypizowanym w jakimkolwiek polskim przepisie karnym.**
  - ❑ **Brak definicji kodeksowej**, sankcjonującej i/lub charakteryzującej konkretny rodzaj czynu jakim jest cyberprzemoc (sposób działania sprawcy, zagrożenie prawne).
-

Co więc mamy...

Kodeks
karny

Kodeks
wykroczeń

Kodeks
cywilny

Naruszenie dóbr osobistych

Naruszenie wizerunku:

Działania:

- Upublicznianie wizerunku, nazwiska, pseudonimu osoby bez zgody, bez wiedzy lub wbrew woli ich właściciela.

Formy:

- Umieszczenie zdjęcia lub filmu przedstawiającego kogoś na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym itp.
  - Rozesłanie zdjęcia przedstawiającego kogoś lub filmiku z czyimś udziałem e-mailem, telefonem komórkowym.
-

Naruszenie wizerunku

Kodeks cywilny

Art. 23.

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, **pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.**

Art. 24.

§ 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba, że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Działania:

- Wszelkie zachowania uwłaczające czyjejs godności, stanowiące przejaw lekceważenia oraz pogardy.
  - Znieważenie drugiej osoby w Internecie lub przy użyciu innych technologii komunikacyjnych.
  - Pomówienie (oszczerstwo) o takie postępowanie lub właściwości, które mogą daną osobę poniżyć w opinii publicznej.
  - Użycie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia, upokorzenia.
  - Wypowiadanie pod adresem pokrzywdzonego znieważających go wulgaryzmów lub epitetów.
-

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Formy:

- ❑ Umieszczenie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia np. na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym, rozesłanie e-mailem lub za pomocą telefonu komórkowego.
  - ❑ Umieszczanie w Internecie lub przesyłanie drogą e-mailową, przy użyciu komunikatorów, serwisów społ., za pomocą telefonu komórkowego itp. obrażających kogoś treści i opinii.
  - ❑ Tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych, blogów, fałszywych kont i profili w serwisach społecznościowych.
  - ❑ Rozsyłanie drogą e-mailową lub przy pomocy telefonu komórkowego różnego rodzaju kompromitujących materiałów.
-

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Kodeks karny

Art. 212.

- § 1. Kto **pomawia** inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku.
- § 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- § 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.
- § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Art. 216.

- § 1. Kto **znieważa** inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.
- § 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
- § 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.
- § 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.
- § 5. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Włamania

Działania:

- Włamanie do miejsca w Internecie strzeżonego hasłem lub innym zabezpieczeniem.

Formy:

- Włamania na:
    - konto e-mailowe, blog,
    - profil w serwisie społecznościowym,
    - inne miejsce strzeżone hasłem lub innym zabezpieczeniem w celu uzyskania jakichś informacji.
  - Włamanie (jak wyżej) oraz wprowadzanie zmian typu: zmiana hasła, dokonanie zmian w treści czy w wyglądzie strony/profilu, dodanie lub usunięcie zdjęć, niszczenie, uszkodzanie.
-

Włamania

Kodeks karny

Art. 267.

- § 1. Kto **bez uprawnienia uzyskuje informację dla niego nie przeznaczoną**, otwierając zamknięte pismo, **podłączając się do przewodu służącego do przekazywania informacji lub przelamując elektroniczne, magnetyczne albo inne szczególne jej zabezpieczenie**, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- § 2. Tej samej karze podlega, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem specjalnym.
- § 3. Tej samej karze podlega, kto informację uzyskaną w sposób określony w § 1 lub 2 ujawnia innej osobie.
- § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1–3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 268a.

- § 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, **niszczy, uszkadza, usuwa, zmienia lub utrudnia dostęp do danych informatycznych albo w istotnym stopniu zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych**, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- § 2. Kto, dopuszczając się czynu określonego w § 1, wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
- § 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Groźby

Działania:

- Grożenie komuś popełnieniem przestępstwa (np. pozbawieniem życia) przez Internet.
- Kierowanie do dziecka, za pomocą narzędzi dostępnych w Internecie, gróźb w celu zmuszenia go do określonego działania, w taki sposób, że groźba ta wzbudza obawę, że zostanie popełniona.

Formy:

- Przesyłanie gróźb drogą e-mailową lub za pomocą innych narzędzi dostępnych w Internecie, takich jak czat, komunikatory, forum.
  - Grożenie innej osobie przy użyciu Internetu lub telefonu komórkowego stosując słowo, pismo, gest lub inne zachowanie oddziałujące na psychikę odbiorcy.
-

Groźby

Kodeks karny

Art. 190.

- § 1. Kto **grozi innej osobie** popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- § 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 191.

- § 1. Kto **stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną** w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- § 2. Jeżeli sprawca działa w sposób określony w § 1 w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
-

Wulgaryzmy

Działania:

- Używanie w Internecie wulgarnych zwrotów (w miejscach dostępnych powszechnie, czyli nie wymagających np. znajomości hasła i logowania się).
- Umieszczenie w Internecie nieprzyzwoitego zdjęcia, rysunku, obrazu (w miejscach dostępnych powszechnie).

Formy:

- Nagminne używanie w Internecie, w miejscach komunikacji wielu osób (np. czat, forum) nieprzyzwoitych słów.
  - Umieszczanie w Internecie, w miejscu powszechnie dostępnym zdjęć i obrazów o treści nieprzyzwoitej czy obscenicznej.
-

Wulgaryzmy

Kodeks wykroczeń

Art. 141.

- Kto w miejscu publicznym **umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych**, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 zł albo karze nagany.
-

Nękanie

Działania:

- Złośliwe niepokojenie jakiejś osoby w celu dokuczenia jej poprzez wykorzystanie Internetu.
- Wielokrotne powtarzanie jakiegoś działania w Internecie skierowanego na jakąś osobę wbrew jej woli.

Formy:

- Wielokrotne wysyłanie komuś w Internecie lub przy użyciu telefonu komórkowego niechcianych lub uprzykrzających informacji, obrazów, linków, itp., zwłaszcza, gdy dokonuje się tego korzystając z różnych form internetowej komunikacji naraz.
  - Bardzo częste wysyłanie komuś e-maili i informacji za pomocą komunikatorów, chatów, pomimo wyraźnej niezgody odbiorcy.
  - Wpisywanie bardzo dużej ilości niechcianych komentarzy pod zdjęciami czy wypowiedziami danej osoby w Internecie.
-

Nękanie

Kodeks wykroczeń

Art. 107.

- Kto w celu **dokuczenia innej osobie** złośliwie wprowadza ją w błąd lub w inny sposób złośliwie niepokoi, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 zł albo karze nagany.
-

Obowiązek zawiadomienia o przestępstwie

ART. 304 § 1 KPK

Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

ART. 304 § 2 KPK

Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw (...).

Kodeks Karny

- ❑ **Propagowanie faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju. Nawoływanie do nienawiści.**

Art. 256. Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołyje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

- ❑ **Publiczne naruszenie praw i wolności obywatelskich**

Art. 257. Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Kodeks Karny

Rozpowszechnianie pornografii

Art. 202.

- § 1. Kto publicznie prezentuje treści pornograficzne w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która tego sobie nie życzy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
  - § 2. Kto małoletniemu poniżej lat 15 prezentuje treści pornograficzne lub udostępnia mu przedmioty mające taki charakter albo rozpowszechnia treści pornograficzne w sposób umożliwiający takiemu małoletniemu zapoznanie się z nimi, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
  - § 3. **Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub publicznie prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z prezentowaniem przemocy lub posługiwaniem się zwierzęciem, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.**
  - § 4. Kto utrwala treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
  - § 4a. **Kto sprowadza, przechowuje lub posiada treści pornograficzne z udziałem małoletniego poniżej lat 15, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.**
  - § 4b. Kto produkuje, rozpowszechnia, prezentuje, przechowuje lub posiada treści pornograficzne przedstawiające **wytworzony albo przetworzony wizerunek małoletniego** uczestniczącego w czynności seksualnej podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
  - § 5. Sąd może orzec przepadek narzędzi lub innych przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstw określonych w § 1-4b, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.
-

Edukacja dla bezpieczeństwa, czyli co każdy użytkownik wiedzieć powinien...

Zagrożenia w Sieci

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

Wiedza z zakresu przepisów prawa

Sankcje za naruszenie przepisów prawa

Edukacja dla bezpieczeństwa, czyli co każdy użytkownik wiedzieć powinien...

Zagrożenia w Sieci

- Kontakt w realu z osobą nieznaną – czy osoby poznane w sieci są tymi za które się podają,
- Materiały (zdjęcia, filmy) przedstawiające treści szkodliwe i drastyczne – pornografia, pedofilia, spam, treści faszystowskie, przemoc, uzależnienia,
- Nękanie, zaczepki, obraźliwe treści.
- Straty finansowe.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

- Dane osobowe swoje i swoich bliskich: podawanie swojego adresu e-mail, zamieszkania, nr. telefonu,
  - Przesyłanie i umieszczanie w Sieci swoich zdjęć.
  - Kontakt z osobami poznanymi w sieci.
  - Odpowiedzialność za informacje – DOROŚLI TEŻ KORZYSTAJĄ Z NETU.
  - Szacunek do innych.
  - Pomoc.
  - Netykieta.
  - Ochrona swojego loginu i hasła.
-

Edukacja dla bezpieczeństwa, czyli co każdy użytkownik wiedzieć powinien...

Wiedza z zakresu przepisów prawa

- Zasady odpowiedzialności prawnej z Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Co można a czego nie w Sieci – przestępczość w Internecie.
- FASYZM, NARUSZENIE PRAW I WOLNOŚCI OBYWATELSKICH, PORNOGRAFIA DZIECIĘCA.

Sankcje za naruszenie przepisów prawa

- Prawne (Sankcje ustawowe za naruszenia przepisów prawa - kk, kw, kc).
  - Regulaminowe - Szkoła
-

Czy jesteśmy **bezzadni**, czyli co mogą rodzice...

Profilaktyka

- Reguły korzystania z Internetu (komputera).
- Edukacja dziecka dotycząca zagrożeń i bezpiecznych zachowań.
- Zasady bezpieczeństwa (gdzie szukać pomocy).
- Programy filtrujące, kontrola rodzicielska.

Wgląd w czas wolny spędzany przy komputerze (Internet, gry komputerowe).

Kontrola (ufam i sprawdzam).

Edukacja własna.

Gdzie szukać pomocy ?

Jeżeli ktoś nęka nasze dziecko w Sieci, wyśmiewa się z niego, wysyła obraźliwe e-maile, sms'y, zadaje na czacie, w mailu lub przez komunikator jakieś krępujące pytania, wypytuje o prywatne dane, nalega na spotkanie ...

Rozmowa z...

- rodzicami, nauczycielem, pedagogiem szkolnym albo inną zaufaną osobą dorosłą

Zgłoszenie przypadków nadużyć na...

- Policję

Kontakt z np.:

- www.helpline.org.pl, bezpłatny numer telefonu 0 800 100 100.
  - FDN „Ogólnopolski telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111”.
  - Fundacja Kidprotect,
-

Gdzie szukać informacji ?

---

strony internetowe:

- www.dbi.pl
  - www.dzieckowsieci.pl
  - www.sieciaki.pl
  - www.duzurnet.pl
  - www.kidprotect.pl
-

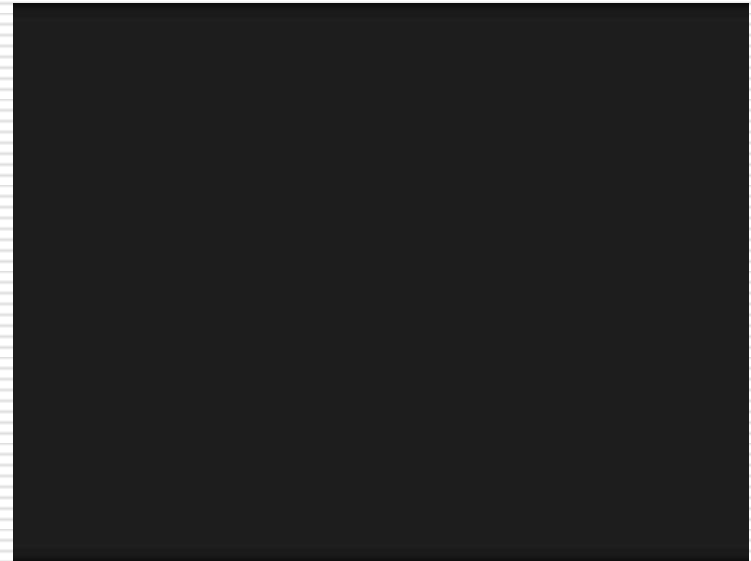
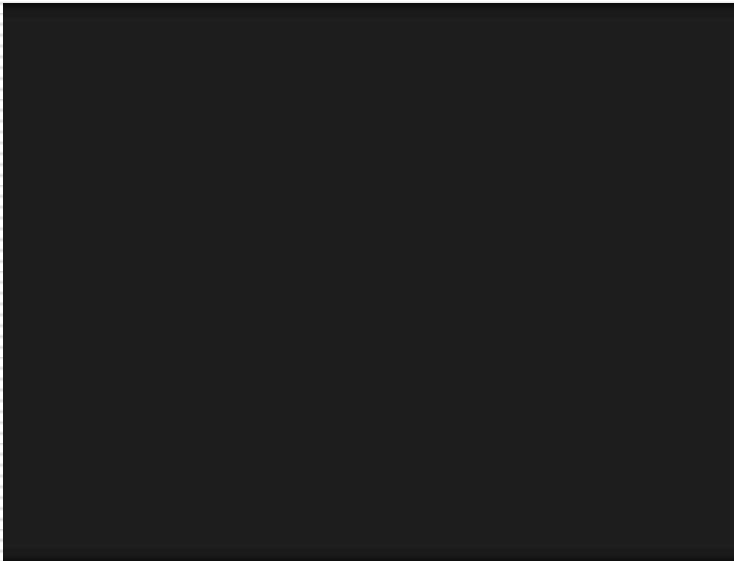
Fotoprzestroga

Czy wiesz co robi twoje dziecko w Sieci?

[Egzekucja](#)

Peep [show](#)

Dziękuję za uwagę
